

آسیب وزارت نیرو از تثبیت قیمت‌ها

قیمت‌ها الآن می‌گویند که دولت نتوانست کارآمدی لازم را در اجرای برنامه چهارم داشته باشد.

همان موقع که قانون تثبیت تصویب شد، نمایندگان گفتند، اگر دولت مشکلی دارد، لایحه بیاورد تا ما تصویب کنیم. شما می‌دانید وقتی جریانی در فرآیند نظام کلی کشور شکل گرفته نمی‌توان آن را تغییر داد. مثلاً امروز تصمیم گرفته شود وزارت نیرو تعرفه‌ها را تغییر دهد؛ مگر می‌شود تعرفه‌ای که در یک نظام نرم‌افزاری و سخت‌افزاری با پشتوانه علمی و کارشناسی شکل گرفته و در حال اجراء می‌باشد را یک باره تغییر داد؟ هر تغییر کوچکی اثرات سنگینی می‌گذارد و این آثار در کوتاه‌مدت قابل پیش‌بینی نیستند. به همین دلیل همه تعرفه‌ها از پشتوانه تخصصی و کارشناسی بسیار قوی برخوردارند و این نظام مبتنی بر تمام قوانین و مقررات است.

وزارت نیرو خود نمی‌تواند شخصاً تعرفه‌ای را به دور از چشم دستگاه‌های نظارتی حسابرسی، سازمان بازرسی و دیوان محاسبات تغییر دهد. هر گونه تغییر در تعرفه‌ها باید بر مبنای قانون و نظر شورای اقتصاد باشد. به این آسانی نمی‌توان تغییر جهت داد. وقتی با نمایندگان صحبت می‌کنیم، می‌گوئیم قانون تثبیت قیمت‌ها ما را به این وضع کشاند، می‌گویند، دولت لایحه می‌داد و شهریورماه تصویب می‌کرد و این در حالی است که برای یک کار و ارائه یک لایحه و پیشنهاد پیکره کارشناسی یک دستگاه یا وزارتخانه به کار گرفته می‌شود تا نظری آماده شود که مورد تأیید دولت هم باشد و سپس به مجلس نیز برود و با تصویب مجلس بتوان امور را اداره کرد. این کار سنگینی بود که برخلاف تلاش‌های فراوان همکاران وزارت نیرو در دولت نهم و دوره وزارت بنده امکان‌پذیر نبود.

صنعت آب و برق در کشور ما حالت خوداتکایی دارد، اما به‌تازگی مذاکرات خوبی را برای طرح‌های توسعه‌ای انجام داده‌است. نامجو، وزیر نیرو معتقد است، وزارت نیرو وزارتخانه‌ای چابک با ساختاری قوی است که مشکلات حوزه‌اش کمتر از سایر دستگاه‌هاست، اما کمبود منابع مالی باعث می‌شود گاهی اعتراضاتی داشته باشد. در ادامه توجه شما به گزیده‌ای از گفت و گوی انجام شده با وزیر نیرو جلب می‌کنیم:

■ وزارت نیرو تا چه حد به اهداف پیش‌بینی شده در برنامه چهارم دست پیدا کرده است؟

بخش‌های برق، آب و آبفا اتکا به منابع درآمدی مردمی دارند؛ اما وقتی قانون تثبیت قیمت‌ها تصویب شد، مشکلات زیادی ایجاد شد و من فکر می‌کنم شاخص‌ترین وزارتخانه‌ای که از این قانون آسیب جدی دید، وزارت نیرو بود. در بخش برق افزایش قیمت نداشتیم و درآمدی حاصل نشد. در حوزه آب وضع به مراتب بدتر از برق بود، چون بعدها قانونی آمد که حق‌النظاره‌ها را هم در بخش آب کشاورزی حذف کرد و تقریباً شرکت‌های آب منطقه‌ای را نابود کرد. با این درآمد می‌شد منابع آب را مدیریت و نظارت کرد؛ اما عملاً اتفاقی نیفتاد.

■ در واقع محدود به منابع دولتی شدید؟

بله، اما پولی که بابت کمک داده می‌شد، این قدر نبود که بشود شرکت را اداره کرد، فقط حقوق و دستمزد را می‌توانستیم، پرداخت کنیم. طراحان قانون تثبیت

این ذخیره به بالاترین میزان خود خواهد رسید.

■ در حال حاضر روزانه چه میزان سوخت دریافت می‌کنید؟

حدود ۱۵۸ میلیون مترمکعب گاز روزانه برای نیروگاه‌ها سوخت دریافت می‌کنیم. در زمستان به دلیل افزایش مصرف گاز خانگی میزان گاز تحویلی به نیروگاه‌ها کاهش پیدا می‌کند و تقاضای سوخت مایع افزایش می‌یابد. در حالی که ما به دلیل اقتصادی و دلایل زیست‌محیطی علاقه‌مند به استفاده از سوخت گاز هستیم.

■ برق هسته‌ای چه زمانی وارد مدار می‌شود؟

خوشبختانه سوخت‌گذاری نیروگاه انجام شده و ما به این برق دست خواهیم یافت.

■ می‌توانید دقیقاً زمانی اعلام کنید که چه تاریخی این برق تولید می‌شود؟

با مذاکراتی که با آقای صالحی داشتیم، نیروگاه در حال حاضر فعال است؛ ولی باید دوران طفولیت آن طی شود و تمام تست‌های لازم انجام شود و ۳ ماه زمان لازم دارد.

■ یعنی زمستان امسال به طور قطع این برق در منطقه به دست مردم می‌رسد؟

بله، در منطقه هزار مگاوات برق پایدار و مطمئن به دست خواهیم آورد و این می‌تواند شبکه برق ما را در منطقه ارتقاء بدهد. ما می‌توانیم با ترانزیت برق هسته‌ای با کشورهای همسایه تعامل خوبی داشته باشیم.

■ در بحث نیروگاه‌های خورشیدی تا چه اندازه امکان فعالیت در کشور ما وجود دارد؟

ما به صورت کلی در انرژی‌های تجدیدپذیر یا انرژی‌های نو که شامل نیروگاه‌های بادی، خورشیدی و... است، وارد عمل شده‌ایم. اما الان ۱۰۰ مگاوات بیشتر انرژی برق بادی نداریم. در زمینه برق خورشیدی نیروگاه‌های موجود و تعداد زیادی نداریم، با این حال هم اکنون ۱۵ هزار مگاوات اطلس بادی شناسایی شده و امکان را داریم تا این میزان انرژی برق را از منابع بادی تولید کنیم.

■ از نظر جغرافیایی این ظرفیت وجود دارد؟

در زمینه انرژی خورشیدی نیز گستره کشور به گونه‌ای است که از ۳۶۵ روز ۳۰۰ روز آفتاب داریم و بخوبی می‌توان از این امکان بهره گرفت. باید مسئولان را متقاعد کرد برای این ظرفیت کمک لازم صورت گیرد.

با توجه به تکنولوژی گران و سرمایه‌گذاری بالایی که تولید برق خورشیدی نیاز دارد، برای توجیه اقتصادی ساخت این نیروگاه‌ها باید برقی که از نیروگاه می‌خریم، گران‌تر باشد و این برق حتماً حمایت می‌خواهد و در برنامه پنج‌مورد تأکید قرار گرفته که دولت از برق خورشیدی حمایت کند.

الآن کیلوواتی ۱۳۰۰ ریال برق بادی را از تولیدکنندگان می‌خریم و کیلوواتی به طور متوسط ۱۶۰ ریال به مردم می‌فروشیم و این مابه‌التفاوت باید از دولت دریافت شود. با توجه به رویکرد مجلس و دولت در زمینه برق خورشیدی باید این موضوع ترویج شود و با ترویج آن جذابیت‌های موضوع بیشتر شده و تکنولوژی این پدیده ورود پیدا می‌کند، کارخانجات تجهیزات آن فعال می‌شوند و نیروهای لازم آموزش می‌بینند و تکنولوژی شروع به رشد و حرکت می‌کند. با توجه به ظرفیت کشور در این زمینه مطمئن هستیم یکی از صنایعی که به خوبی رشد پیدا خواهد کرد صنعت برق خورشیدی خواهد بود به شرطی که در ابتدای راه دولت به خوبی از صنعت حمایت کند.

منبع: جام جم

■ در طول برنامه چقدر منابع خارجی جذب کردید؟

نزدیک به یک میلیارد دلار از بانک جهانی وام گرفتیم و نزدیک به همین میزان از بانک توسعه اسلامی جذب کردیم.

■ آیا درست است که گفته شده در اجرای این قانون هدفمندی یارانه‌ها در بخش برق، طبق اختیاری که به دولت داده شده قرار است دولت قیمت برق را در همان ۲ یا ۳ سال اول قانون افزایش دهد و به قیمت تمام شده برساند؟

در قانون مصوب مجلس گفته شده افزایش طی فرآیند ۵ ساله صورت گیرد و بعد مجلس و دولت با هم توافق کردند که این در اختیار دولت است که شیوه را متغیر یا پلکانی کند. اما نگاه دولت این است که تأثیر حامل‌های انرژی در یکدیگر ارزیابی شود. مثلاً اگر قیمت برق افزایش پیدا کند ولی قیمت گاز تغییر نکند، ممکن است مصرف‌کنندگان برای گرمایش و سرمایش به جای برق از گاز استفاده کنند و مصرف گاز شدیداً افزایش پیدا کند. در مقابل امکان بروز عکس این موضوع نیز وجود دارد چنانچه قیمت گاز ثابت بماند ممکن است مصرف برق افزایش پیدا می‌کند و این مهم است که دولت چگونه تصمیم‌گیری کند که جایگزینی مصرف صورت نگیرد بلکه دید کلی دولت این است که مصرف کنترل شود و کاهش یابد.

■ در زمینه جذب سرمایه خارجی چه فعالیت‌هایی صورت گرفته آیا مذاکراتی در این زمینه انجام داده‌اید؟

وزارت نیرو وزارتخانه‌ای است که برای جذب فاینانس دنبال این بوده که به صورت وام از بانک‌ها به اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها بپردازد، اما این که خارجی‌ها بیایند خودشان فاینانس و اجراء کنند پروژه چندان ندارد. صنعت آب و برق و آبفا تقریباً داخلی است و نیاز زیادی به خارج ندارد و اگر چیزی هم وارد شود در حد نیاز مواد اولیه است که برای صنایع خودمان مورد نیاز است. صنعت آب و برق حالت خوداتکایی دارد، اما به‌تازگی مذاکرات خوبی را برای طرح‌های توسعه‌ای انجام دادیم.

■ آیا تحریم‌ها تأثیری بر فعالیت‌های این صنعت داشته است؟

تأثیر چندان نداشته. اما چنانچه نتوانستیم همین مواد اولیه‌ای که اشاره شد از خارج تهیه کنیم می‌توانیم در داخل تهیه کنیم، در نتیجه با تحریم، فعالیت‌های ما قفل نمی‌شود.

در طول ۳۰ سال گذشته همواره وضعیتی ایجاد شده که صنعت آب و برق و آبفای کشور را متحول کرده و ۹۵ درصد صنایع مورد نیاز در حرفه ما در داخل فعالیت دارند. ۵ درصدی هم که وارد می‌شود، این‌گونه نیست که نتوانیم تولید کنیم؛ بلکه با قیمت بالاتر امکان دسترسی به آن وجود دارد.

■ آیا برای افزایش راندمان نیروگاه‌ها نیاز به انتقال تکنولوژی و خرید تجهیزات وجود دارد؟

قطعاً این نیاز وجود دارد، اما این نیاز هم در داخل کشور قابل اکتفا است، زیرا مراکز پژوهشی و تحقیقاتی ما در کشور فعال شدند و دانش پایه و تکنولوژی مورد نیاز ما را به صورت پایه‌ای تولید می‌کنند و در اختیار ما می‌گذارند و براساس آن برنامه‌ای که در دست داریم نیاز خودمان را تأمین می‌کنیم و از این بابت هم نگرانی نداریم.

■ برای ذخیره‌سازی سوخت نیروگاه‌ها چه اقداماتی انجام شده است؟

برنامه‌ای برای برق تدوین شده که ذخیره سوخت مایع نیروگاهی به جزء گاز برای ۴۵ روز در نظر گرفته شود. تقریباً یک میلیارد لیتر در هر سال به ظرفیت ذخیره سوخت مایع اضافه می‌شود و هم اکنون از بابت سوخت نیروگاه‌ها نگرانی نداریم و با همکاری وزارت نفت تا آبان ماه و قبل از شروع فصل سرما